

Коли зійде місяць

Наталя Забіла

П'ЕСА - КАЗКА

ДІЙОВІ ОСОБИ:

П і в н и к — молодий, бадьорий смільчак.

К у р о ч к а — його молоденька подруга.

П і р а т — мисливський пес, що полює тільки на хижаків.

І н д и к — добродушний старий буркотун.

Г у с а к — учений в окулярах, з книжками під пахвою.

К а ч к а з к а ч е н я т а м и — заклопотана матуся з дітками.

С о р о к а — молода поштарка, легковажна й балакуча крутихвістка.

Б і л о ч к а — весела хазяєчка, розумна й смілива.

З а й ч и к — полохлива, але з добрим серцем істота.

Т х і р — злий розбійник.

Л и с и ц я — розбійниця, дуже хитра й підступна.

ДІЯ ПЕРША

Все це розпочалося тоді, коли в пташиному дворі всі ще спали. Був ранній досвітній час. У півтемряві ледве виднілися хатки, де живуть птахи, дощаний паркан із хвірткою, що веде до лісу, а в другому кінці двора — великий пень. Почало помалу розвиднятися. Раптом хвіртка тихенько прочинилася і на подвір'я прослизнув Т х і р — злий розбійник. В руках у нього був великий ніж у піхвах. Оглянувшись навколо, він витяг ніж, поклав піхви біля хвіртки, а сам навшпиньках обійшов весь двір. Потім задоволено посміхнувся, став посеред двору і почав гратися ножом.

Т х і р

Я — хижий Тхір,

зубатий звір,

нікого не боюсь!

Мені сподобався цей двір,

і тут я оселюсь,

бо тут багато є смачних

качок, гусей, курчат...

Щоночі буду різать їх

і їсти всіх підряд!

Я ніч люблю,

а вдень я сплю,
бо звиклий жити так!
На те я Тхір,
зубатий звір,
страшний нічний хижак!..
А зараз, щоб поспати вдень,
знайду собі житло...

Тхір обдивився навколо, побачив пень і підійшов до нього.

Ого, який хороший пень!
І в ньому є дупло.
От я й зроблю з цього дупла
приміщення своє...
Та вже світає!.. Ніч пройшла,
і ранок настає.
(Позіхає.)

Тепер мені поспати час!
Сховаюся мерщій,
а ввечері прокинусь враз
і вийду на розбій!

Тхір заховався у пні. Деякий час на подвір'ї було тихо. Та ось блиснув перший промінь сонця. В ту ж мить двері одної з хаток розчинилися і з неї вийшов П і в н и к. Вийшов і голосно заспівав.

П і в н и к
Ку-ку-рі-ку!
Годі спати!
Сонце сходить!
День настав!
Швидше всі виходьте з хати,
до своїх беріться справ!
Всіх — маленьких і великих —
я вітаю, друзі, вас!
Ку-ку-рі-ку!
Ку-ку-рі-ку!
З добрим ранком!
В добрий час!

Тут Півник обернувся до своєї хатки і гукнув усередину:

Курочко-Чубарочко!

Швидше встань-но!

Не годиться, щоб виходила
ти остання!

К у р о ч к а (виглянула з дверей)

Поспішаю, Півнику,

час не гаю!

Фартушок та капелюшок
надягаю!

П і в н и к

Ку-ку-рі-ку!

День веселий

знов прийшов на білий світ!

Добрий день, міста і села!

Ку-ку-рі-ку!

Всім привіт!

Під час його співу зі своїх хаток вийшли К у р о ч к а в фартушку і капелюшку, набундючений І н д и к, Г у с а к в окулярах, з книжками під пахвою, заклопотана К а ч к а зі своїми К а ч е н я т а м и. Всі вони дружно привіталися одне з одним.

К у р о ч к а (вітається з Качкою)

Добрий ранок!

К а ч к а

Добрий ранок!

К у р о ч к а

Ви, сусідко, куд-куди?

К а ч к а

Каченятам на сніданок
назбирати лободи!

Г у с а к (підійшов до них)

Го-го-го, сусідко! Нащо
лобода для малюків?

Щоб зростали діти краще,
їм давайте черв'яків.

Свіжа рибка теж не вадить —
так написано в книжках!

К а ч к а

Ах, спасибі за поради!
Я й не знала! Ках-ках-ках!

І н д и к (буркотливо)

А про мене, все підходить
на споживу дітворі.
Не робили б тільки шкоди
ваші діти у дворі...

К а ч к а

Що ви, що ви? В мене дітки —
найслухняніші з діток!

К у р о ч к а

Не хвилюйтеся, сусідко!
Йдіть спокійно на ставок.
Тим часом Півник вів розмову з Гусаком.

П і в н и к

Буде в нас чудова осінь,
видно це з усіх прикмет.

Г у с а к

А чому ж не маю досі
я сьогоднішніх газет?

У цю хвилину за парканом почувся верескливий крик Сороки: "Вісті є! останні вісті!"

Г у с а к

Це Сорока — наш поштар!

І н д и к (буркотливо)

Кожен день на цьому ж місці
гвалт здійма, як на пожар!

У хвіртку вбігла С о р о к а з поштарською сумкою через плече. Скачучи, крутячись на всі боки, вона стала роздавати всім пошту: лист — Курочці, газети — Гусакові, дитячі

журнали — Качці, а сама весь час скоромовкою цокотіла.

С о р о к а

Вам — газети!

Вам — журнали!

Лист від Ластівки з млина!

А до того, щоб ви знали,

є цікава новина!

Як почула я цю звістку,

аж не вірила словам!

І найпершим розповісти

я схотіла саме вам.

Я спішила, я летіла,

бігла, мчалась напрямки...

І н д и к

Та-та-та, заторохтіла!

Викладай свої плітки!

С о р о к а

Не плітки, а правда чиста!

Що почула — те й кажу.

Як не вам, то в інше місце

розповісти побіжу!

Г у с а к

Ну й біжи, не наша справа!

П і в н и к

Ще й образилась, чудна!

К у р о ч к а

Все ж, яка така цікава

є у тебе новина?

С о р о к а

Отже, знайте: серед звірів

ходить в лісі поговір,

що у вашому подвір'ї

оселився хижий Тхір!

П і в н и к

Що таке?!

К у р о ч к а

Не може бути!

К а ч к а

Жах! Загинуть малюки!

І н д и к

Де це ти могла почути?

Це, звичайно, все плітки!

С о р о к а

Що ж, виходить — я брехуха?

П і в н и к

Ти — базіка, ось хто ти!

С о р о к а

Це — образа!!!

П і в н и к

Ну, послухай,

Нащо спірку нам вести?

Всім відомо: в цій окрузі

вже давно тхорів нема.

І н д и к

А Сорока, любі друзі,

тільки паніку здійсма.

Г у с а к

Та й в газетах, подивіться,

ні рядка нема про те!

С о р о к а

Отже, значить, все дурниця,

що Сорока наплете?

Сорока образилась, пересмикнула плечима і попрямувала до хвіртки. Раптом вона

побачила біля хвіртки покинуті Тхором піхви від ножа. Схопивши їх, Сорока з голосним вигуком обернулась до птахів.

С о р о к а

О! Погляньте!..

К у р о ч к а

Що це?

П і в н и к

Піхви

від якогось-то ножа!..

С о р о к а

Адже тут не клали їх ви?

Г у с а к

Ні, це річ якась чужа...

Хтось тут був...

С о р о к а (хвалькувато)

А що? Хто правий?

Хто казав?!

І н д и к

От тобі й на!

Ну й подія!

С о р о к а (захоплено)

Як цікаво!

От цікава новина!!!

З цим криком Сорока метнулася до хвіртки і зникла за нею — побігла, щоб швидше розповісти ще комусь про те, що робиться в пташиному дворі. А всі мешканці пташиного двору схвилювано з'юрилися навколо Гусака, який уважно розглядає піхви.

І н д и к (здивовано)

Почала казати Сорока

не брехню... З яких це пір?

П і в н и к

Все ж таки це ще не доказ,
що у двір забрався Тхір!

Але Гусак ще раз обдивився піхви з усіх боків і сумно похитав головою.

Г у с а к

Та-ак!.. Хоч я й недосконало
розуміюсь на ножах,
це — Тхореві причандали!
В с і (злякано)
Тхір між нами!!!

К а ч к а

Жах, жах, жах!!!

І, охоплені страшним переляком, усі розбіглися хто куди — поховалися в хатках, за хатками... Тільки Півник, який в першу мить теж трохи розгубився, одразу отямився.

П і в н и к

Друзі! Може, це помилка!
Друзі! Може, крадькома
Тхір до нас заглянув тільки
та й пішов!..

К у р о ч к а й К а ч к а (визирнули з хаток)

Його нема?

Тут і Г у с а к з І н д и к о м вийшли, бо їм стало соромно, що вони так переполохалися.
Адже обидва вони знають, що зараз небезпеки нема.

І н д и к

Тхір вночі лиш небезпечний —
він, я чув, нічний хижак.

Г у с а к

Зауваження доречне,
бо й наука каже так.

І н д и к

Якщо Тхір цей вийшов з двору,
ми від лиха втечемо:

зробимо міцні забори
і ворота замкнемо!

Г у с а к
Так, але він міг сховатись
десь і в іншому дворі!

К а ч к а (плаче)
Як же, як порятуватись
нам і нашій дітворі?!

Курочка стала втішати збентежену Качку, хоч і самій їй теж моторошно. А Індик та Гусак обійшли все подвір'я, заглядаючи в усі кутки.

І н д и к
Дуже важко розгадати —
де сховатись можна тут!

Г у с а к
Закопався десь під хату?

І н д и к
Чи кудись забився в кут?..

К а ч к а (плаче)
Нам нема куди тікати!!!

П і в н и к
Почекайте! Не шуміть!
Ми покличем пса Пірата,
і Тхора він знайде вмить!
У с і (зраділо)
Правда! Правда! Це чудово!

Г у с а к
Пес Пірат — наш вірний друг —
має справжній хист на влови!

П і в н и к
Пильне око й гострий нюх!

Всі дуже зраділи, але Курочка сумно похитала головою і звернулась до Півника.

К у р о ч к а

Ах, даремні сподівання!

Ти забув, що пес Пірат
в ліс пішов на полювання,
завтра вернеться назад!

К а ч к а (в розпачі)

А до завтра ми загинем!

Г у с а к

Зійде місяць, і, як стій,
вийде з схову зла тварина
та й почне собі розбій!

І н д и к

Треба зараз повідомить
пса Пірата про біду!

К а ч к а

Як? У лісі? Це ж нікому
не під силу...

П і в н и к

Я піду!

У с і (вражені)

Що-о?!

П і в н и к

Я сам піду до лісу

і знайду Пірата там.

К у р о ч к а

Ти ж натрапиш там на лиса!

К а ч к а

Попадешся злим вовкам!..

Г у с а к

В лісі свійський птах, звичайно,

небезпеку знайде скрізь.

П і в н и к (рішуче)

Все ж таки я йду! Негайно!

К у р о ч к а (благає його)

Півник! Любий! Схаменись!..

П і в н и к

Треба йти!

Качка, Індик та Гусак здивовані й захоплені сміливістю Півника.

К а ч к а

Який хоробрий!

І н д и к

Мужній!

Г у с а к

Сміливий без меж!

Курочка тяжко зітхнула й кінець кінцем наважилась.

К у р о ч к а

Що ж, коли так треба... Добре!

Я йду з тобою теж!

Усі зраділи, заплескали в долоні й почали допомагати Півникові й Курочці збиратися в дорогу: принесли їм рюкзаки, поклали в них різні потрібні речі — рушники, харчі тощо, подали мандрівницькі ціпки.

І н д и к

Хоч би швидше там у лісі

з вами здибався Пірат...

Поки ще не зійде місяць,

треба ж вам прийти назад!

П і в н и к

З цим не можна зволікати...

Прощайте! Ми йдемо!

Ще до вечора Пірата

ми сюди приведемо!

Півник і Курочка надягли на себе рюкзаки, взяли ціпки й пішли з двору в дальню дорогу до незнаного лісу... Всі провели їх за хвіртку й ще довго махали їм услід руками та хусточками.

Г у с а к

Хай щастить в дорозі дальній
вам, сміливцям!

У с і

Хай щастить!!!

Коли вже не стало видно вдалині сміливих мандрівників, Гусак, Індик та Качка з Каченятами відійшли від хвіртки й мовчки спинилися серед двору.

І н д и к

Що ж, ходімо до їдальні!
Треба ж якось далі жить...

І вони всі рушили до їдальні — вона десь у глибині двору, за хатками. Коли нікого в дворі не залишилося, деякий час було зовсім тихо. Потім із пня виліз Т х і р. Позіхнув, потягнувся сонно.

Т х і р

Поспати зовсім не дали!
Не виспався та й край...
Такий тут шарварок зняли,
що просто хоч тікай!
Зате почув я тут хвальбу,
що є в них пес Пірат...
Хоч він у лісі... й за добу
не вернеться назад!
Розжитись міг би я смачним
і за єдину ніч,
та зовсім не хотів би з ним
зустрітись віч-на-віч!
І якщо приведуть його
зненацька ті птахи,
то буде кепсько...

(Замислився, потім зраділо.)

Ого-ого!

Даремні всі страхи!

У мене ж в лісі є кума!

Сказати б їй про них:

вона спіймає жартома

цих смільчаків дурних!

Та тільки ж як сказати? Вдень

на це нездатний я...

Раптом Тхір прислухався, виглянув за хвіртку.

Сорока?! Ну, постій лишень,

викажчице моя!

Тхір сховався за пень. Увійшла С о р о к а, незадоволено оглядаючись навколо.

С о р о к а

Всюди злагода і тиша,

а для мене — це загин.

Я ж чутками тільки й дишу,

жити не можу без новин!

Я не знаю — як же бути?

Що робити — не збагну:

де б почути, де б здобути

хоч маленьку новину!..

(Взялася за свою поштарську торбу.)

Заирнути б в цю торбинку,

прочитати хоч листи,

щоб знайти якусь новинку

і по світу рознести!..

Кажучи це, вона витягла з торби кілька листів і тільки-но заходилася їх розпечатувати, як тишком-нишком до неї підкрався Т х і р і зненацька схопив її за хвіст!

Т х і р

Ага, базікало! Це ти!

А де мій гострий ніж?!

С о р о к а (намагаючись вирватись)

Ай-ай-ай! Пусти, пусти!

Не ріж мене!.. Не їж!..

Т х і р

Про мене нащо ти плела?!

Тепер тобі капут!

С о р о к а

Та звідки ж знати я могла,

що ти й насправді тут?!

Т х і р

Ну, добре! Я тебе пущу,

базікало дурне!

І навіть щедро заплачу,

та слухайся мене!

С о р о к а

Я буду слухатись!..

Т х і р

Гляди ж!

Зроби, як я звелю:

у лісі треба чимскоріш

знайти куму мою...

С о р о к а (зацікавлено)

А де живе кума твоя?

І хто вона така?

Т х і р

Лисиця — ось її ім'я,

живе біля струмка,

ще там такий дубок стримить,

а збоку — комиші.

Отож лети до неї вмить,

щодоуху поспіши

і передай — та не барись! —

від імені Тхора,

що Півник з Курочкою в ліс

втекли з цього двора.
Їх слід впіймати та зв'язать,
замкнути під замок!..

С о р о к а (хвалькувато)
Як треба щось переказать,
звертайтеся до сорок!
Що цю роботу я люблю —
віддавна кожен зна.
Лечу, лечу!.. Усе зроблю!..
Цікава новина-а-а!!!

З таким веселим криком Сорока кинулась до хвіртки і хутко зникла. Тхір подивився їй услід, задоволено й зловтішно посміхнувся і почав гратися ножом, підтанцьовуючи.

Т х і р
Я — хижий Тхір,
зубатий звір,
нікого не боюсь!
Як не крути,
як не верти,
а я свого доб'юсь!
Як день мине,
я все смачне
повитягаю з хат.
Ніхто мене
не прожене,
не прийде пес Пірат!
Залізу в пень,
просплю весь день
і місяця діждусь...
На те я Тхір,
зубатий звір,
нікого не боюсь!

(З а в і с а)

ДІЯ ДРУГА

Картина перша

По обидва боки зеленої галявини в лісі примостилися одна проти одної дві хатки: Зайчикова хатка і Білоччина хатка. Галявину оточили високі дерева та густі чагарники, а тут, біля Білоччиної хатки, розрослися квіти, доріжки прочищені — видно, що дбайлива хазяєчка, любить, щоб усе було чепурно й чисто. Отож і цього дня вона, ця Білочка, в білому фартушку поралася біля своєї хатки.

Білочка

Як тільки сонечко зійшло,
я вийшла працювати,
щоб чисто й чепурно було
у хаті й біля хати.
На смітник треба віднести
лушпайки від горішків.
Мітлою гарно підмести
і ганок, і доріжки.
І потрусити килимок,
щоб сходинки заслати,
і посушити рушничок,
що встигла я попраці.
Тепер в коновку під кінець
води набрати з бочки,
щоб материнку і чебрець
полити у садочку!

Приказуючи так, вона все це робила. Коли раптом на галявину прожогом вискочив Зайчик, кинувся до своєї хатки і, зовсім знесилений, захеканий, упав на лавочку біля дверей. Сів і почав обмахуватися хусточкою.

Білочка

Що ти, Зайку? Схаменися!
Чи страшне побачив дець?

Зайчик

Ой, таке страшне у лісі:
ходить там мисливський пес!..

Білочка

Ай-ай-ай, це й справді страшно!
Не люблю і я собак.
Тож не диво, бідолашний,
що захекався ти так.

Добре, хоч у себе вдома,
у такій гущавині,
тихо й мирно живемо ми —
і мисливці не страшні!

З а й ч и к
Ох, сусідко! Й тут не краще,
я і вдома теж боюсь...

Б і л о ч к а
І даремно!

З а й ч и к (злякано прислухається)
Що це в хащі?!
Чуєш? Чуєш?.. Хрусь та хрусь!..
Хтось іде!

Б і л о ч к а
Мерщій у житла!

Б і л о ч к а й З а й ч и к швидко поховалися в своїх хатках. На галявину вийшли П і в н и к та К у р о ч к а. К у р о ч к а дуже стомилася, Півник подає їй руку, допомагає вибратися з чагарників.

П і в н и к
Ну, подружко, бадьорись!
Бач, яка місцинка світла,
ще й хатки стоять якісь...

К у р о ч к а
Ой, болять у мене ніжки!
Ми ж так довго йшли та йшли,
все по хащах, без доріжки,
а Пірата не знайшли!.. (Плаче.)

П і в н и к
Ну не плач, не треба, прошу!
Відпочинь!.. А я піду
у хатинку цю хорошу
і пораду там знайду.

П і в н и к підійшов до Зайчикової хатки і постукав у двері. З а й ч и к прочинив трохи двері й обережно визирнув.

З а й ч и к

Хто це стука? Хто то, хто то
не дає мені поспать?

П і в н и к

Вибачаюсь за турботу!
Я хотів лише спитать:
ми шукаєм пса Пірата,
ви не бачили його?

З а й ч и к

Пса Пірата?! Геть від хати!
Забирайтесь!.. Ще чого?!

Отак вигукнув З а й ч и к злякано й обурено і хряснув дверима перед самим носом Півника, ще й замкнувся зсередини. П і в н и к оторопів, здивовано знизав плечима і відійшов від дверей.

П і в н и к

Ой, які ж сердиті звірі
у хатинці тут живуть!
Довговухі, зовсім сірі...
Хоч би знати, як їх звуть?
Що ж, у другій поспитаймо,
може, тут нам пощастить?

К у р о ч к а

Краще, Півничку, тікаймо!

Але П і в н и к все ж таки підійшов до дверей Білоччиної хатки і постукав.
Визирнула Б і л о ч к а.

Б і л о ч к а

Хто це, хто це стукотить?

П і в н и к

Вибачайте громадянко,
що постукали до вас...

К у р о ч к а

Ми із дому вийшли зранку,
ходим, бродимо весь час...

П і в н и к

Може, саме вам відомо —
де тут, в лісі, пес Пірат?

Б і л о ч к а (насторожено)

Пес Пірат? То ваш знайомий?

П і в н и к

Це наш вірний друг і брат!

Б і л о ч к а (глузливо)

Он як?! Справді? Як приємно!
Ну й цілуйтеся із ним!..

Б і л о ч к а хрюснула дверима і замкнулася зсередини у своїй хатці. П і в н и к дуже здивувався і відійшов від хатки.

П і в н и к

Тут усі такі нечемні!
Підем далі.

К у р о ч к а (зітхає)

Що ж, ходім.

П і в н и к і К у р о ч к а взяли свої рюкзаки й ціпки і пішли собі далі. Тільки вони зникли з очей, як зі своєї хатки вийшла Б і л о ч к а.

Б і л о ч к а

Зайчику, виходь із дому!

З а й ч и к (боязко визирає)

Їх немає вже?

Б і л о ч к а

Нема!

З а й ч и к (виходячи з хатки)

Хто ж такі це?

Б і л о ч к а

Невідомо.

Я дивуюся й сама...

Це якісь собачі друзі
забрели сюди чогось...

Ще таких в усій окрузі
зустрічать не довелось!

З а й ч и к

Ну, та ми їх налякали,
вже не з'являться!..

У цю хвилину на галявинку з лісу враз вискочила С о р о к а.

С о р о к а

Привіт!

Б і л о ч к а

А-а, Сорока!

З а й ч и к (насмішкувато)

Прискакала?

Як ся має білий світ?

С о р о к а (хвалькувато)

От, всі кажуть про Сороку,
що базікало пусте,
лиш плітки плете щокроку,
що не скаже — все не те!
Хоч таку про мене славу
розпустили з давніх пір,
а мені важливу справу
доручив сьогодні Тхір!

Б і л о ч к а

Що ж таке?

С о р о к а

Таємна звістка!

Я вже з нею цілий день
скрізь лігаю... Розповісти?
Ви ж нікому — нітелень!

Б і л о ч к а й З а й ч и к, зацікавлені, підійшли до Сороки, і вона їм стала пошепки щось розповідати.

Б і л о ч к а
Що ти кажеш? До Лисиці
передати від Тхора?

З а й ч и к
Хто-хто-хто?

Б і л о ч к а
Дві свійські птиці
із пташиного двора?

С о р о к а (захопившись, далі вже каже вголос)
Щоб Лисиця їх схопила
і замкнула під замок!

Б і л о ч к а
Як?! Невже ти це зробила?!

С о р о к а
Ще не встигла... Дайте строк,
зараз все зроблю! Негайно (Хоче бігти.)

Б і л о ч к а
Слухай! Я тобі скажу...

С о р о к а
Потім, потім!

Б і л о ч к а
Почекай-но!

С о р о к а
Зараз ніколи! Біжу!..

С о р о к а схопилася й побігла, не слухаючи Білочки. Вона зникла з очей. З а й ч и к з Білочкою тільки похитали здивовано головами, дивлячись їй услід.

Б і л о ч к а

Як так можна?! До Лисиці

Від Тхора носити вість?!

Просто злочин!..

З а й ч и к (зітхає)

Бідні птиці!

Адже їх Лисиця з'їсть.

Б і л о ч к а замислилась на хвилинку і враз сплеснула руками.

Б і л о ч к а

Слухай, Зайку! Мабуть, щойно

це ж вони отут були!

Розмовляли так пристойно,

поспитались і пішли...

З а й ч и к

Справді так!

Б і л о ч к а

І ти їх, брате,

надаремно налякав!

З а й ч и к

Та шукали ж пса Пірата...

Б і л о ч к а

Мало хто кого шукав!

Значить, пес їм був потрібний.

Через цей твій переляк

ми поводитися хибно

й неповажно!

З а й ч и к

Справді так!..

Б і л о ч к а

Ні про що не розпитались,
зразу — в крик!.. Дверима — трах!..

З а й ч и к (зняковіло)
Так, негарно все це сталося!
Дуже шкода бідолах,
бо Лисиця ж та хитрюща
зразу їх підстереже...

Б і л о ч к а
Я того боюсь найдужче,
що вони у неї вже!

Б і л о ч к а і З а й ч и к принишкли, схвильовані подією. Потім Б і л о ч к а рішуче
поклала руку на плече Зайчикові.

От що, друже: цих мандрівців
ми врятуємо самі!

З а й ч и к (злякано)
До Лисиці йти? До вбивці?!
При своєму ти умі?

Б і л о ч к а
Ні! Ми знайдем пса Пірата,
все йому розповімо,
й до Лисиччиної хати
ми його проведемо!

З а й ч и к
Пса Пірата? Я не можу!
Я боюсь!

Б і л о ч к а
Зате ж Пірат
цим нещасним допоможе,
він же їхній друг і брат!

З а й ч и к
Страшно!..

Б і л о ч к а
Ми ж з тобою друзі,
підем разом!

З а й ч и к
Не піду,
пса боюсь я...

Б і л о ч к а
Боягузе!
Ну й сиди! Сама знайду!

З а й ч и к
А мене покинеш?

Б і л о ч к а
Діло
доведу я до кінця!
З а й ч и к (вагаючись)
Ну... якщо така ти сміла,
я з тобою!

Б і л о ч к а
Молодця!

Б і л о ч к а взяла його за руку, щоб разом бігти, але в останню хвилину З а й ч и к знову відступив.

З а й ч и к
Ні, не можу!..

Б і л о ч к а
Зайчик, любий!
Хоч на мить свій страх забудь,
бо Лисиця ж їх погубить!..

З а й ч и к
Ну, ходімо! Будь-що-будь!..

Вони побралися за руки і вирушили в путь, співаючи.

Б і л о ч к а і З а й ч и к
Скоріше, Зайчику, скоріш!
Не можна гаять час!
Лисиця візьме гострий ніж,
птахів заріже враз!..
Та ми безбоязно йдемо
на поміч тим птахам
і панувати не дамо
зубатим хижакам!

(З а в і с а)

Картина друга

Б і л о ч к а і З а й ч и к прибігли на берег лісового озерця чи болітця. Берег весь зарослий очеретом, різними болотяними рослинами й квітками, а над ними низько похилилась велика стара верба з розложистими гілками.

Б і л о ч к а
Ну, де ж той пес?

З а й ч и к
Послухай, Білко,
а може, він пішов на луг?

Б і л о ч к а
Стривай, я заберусь на гілку
і роздивлюсь згори навкруг.

Б і л о ч к а швидко збігла по похилому стовбуру верби нагору й стала пильно вдивлятися в далечінь.

З а й ч и к
Ну що?

Б і л о ч к а
Не можу помилиться...
Он-он, де скошена трава...

З а й ч и к
Що там ти бачиш?

Б і л о ч к а
Край болітця
мисливський пес відпочива!
Його покличу я відразу!

З а й ч и к (злякано)
А я?.. А я?.. Куди ж мені?..

Б і л о ч к а
Іди сюди!

З а й ч и к спробував злізти на вербу, але не зміг — скотився вниз.

З а й ч и к
Не вмію лазить!..

Б і л о ч к а
Ну, то сховайсь в гущавині!
(Гукає, приклавши руки до рота)
Піра-ат! Піра-ат!..

З а й ч и к
Ну що?

Б і л о ч к а
Не чує!
А в тебе що, язик присох?
Допомагай!

З а й ч и к
Та... та... тремчу я!

Б і л о ч к а
Покинь тремтіти! Треба вдвох!

Б і л о ч к а й З а й ч и к (гукають щосили)
Піра-ат!!! Піра-ат!!!..

Б і л о ч к а
Почув!.. Прислухавсь!..
Помчався!..

З а й ч и к мерщій сховався в кущах, потім визирнув з них.

З а й ч и к

Білочко, поглянь,
чи не стирчать у мене вуха?
Мене не видно?

Б і л о ч к а

Ах, відстань!
Мовчи та диш!.. Ось він вже близько...
Вже розсуває очерет...
(Стиха.)
І невтямки цьому Зайчиську,
що зараз і мені — не мед!..

Тут, розсуваючи перед собою очерет, з нього вийшов пес П і р а т — у мисливському одязі, на боці — мисливська сумка.

П і р а т

Ану, кому й чого тут треба?
Хто звав мене? Ось я прийшов!

Б і л о ч к а (згори, схвильовано)

Ми — Білка й Зайчик!.. Ми до тебе!

П і р а т

А-а, Білочка! Здоров, здоров!
А де ж це Зайчик?

Б і л о ч к а

Він боїться!
В кущі сховався...

П і р а т (сміється добродушно)

Пес Пірат
Полює тільки на Лисицю,
а не на білок та зайчат!
Виходь, Стрибайчику!

З а й ч и к вийшов з кущів, але залишився осторонь, на чималій відстані.

Та й Білці
чи не спуститися б униз?

Б і л о ч к а
Мені зручніше тут, на гілці!
Я звикла так!..

П і р а т
А я б не зліз
на цю вербу, таку високу!
Але — в чім справа?

З а й ч и к і Б і л о ч к а почали наввипередки розповідати йому все.

Б і л о ч к а
В ліс прийшли
дві свійські птиці!..

З а й ч и к
Нам Сорока
сказала, що вони втекли...

Б і л о ч к а
І звістку понесла Лисиці,
аби вона впіймала їх!

З а й ч и к
Ми бачили: це — мирні птиці!..

Б і л о ч к а
І, мабуть, з родичів твоїх!

П і р а т
Ану, постій-но! Почекай-но!
Не говоріть обоє враз!
Які це птиці?

Б і л о ч к а
Незвичайні!
Таких ми бачим перший раз!

П і р а т (міркує)

Та-ак! Зрозумів: дві свійські птиці
з'явилися до тутешніх місць.

Про це донесено Лисиці.

Вона впіймає їх і з'їсть...

Та тільки, може, ще не встигла?

Б і л о ч к а (хвилюючись)

Їм треба допомогти в біді!

П і р а т

Авжеж! Які ж вони на вигляд?

Б і л о ч к а

Подружжя, мабуть... Молоді...

Вона така біленька з себе

і трохи меншенька на зріст,

а в нього тут — червоний гребінь!

А тут — великий гарний хвіст!

П і р а т

А-а, мабуть, Курочка та Півник!

Але ж... з такої далини

прийшли до лісу?! Дуже дивно!

Що за халепа?!

Б і л о ч к а

Та вони

тебе шукали!

П і р а т

Он як! Нащо?

Б і л о ч к а й З а й ч и к

Не знаєм...

П і р а т

Та не в цьому річ...

Знайти їх треба швидше в хащах,

ще поки не настала ніч!

А головне — ту силу вражу,

Лисицю ту мені знайти б!
Та тільки де?..

Б і л о ч к а
А ми покажем!

З а й ч и к
Поведемо в найглибший глиб
оцього лісу...

Б і л о ч к а
Там в хатинці
живе Лисиця над струмком.

П і р а т
Нарешті з нею наодинці
я побалакаю ладком!
Я ж цілий день, як в полі вітра,
шукав, ганяв туди й сюди...
Але Лисиця дуже хитра
і геть заплутала сліди!
Та швидше в путь! Біжим щодуху!

Б і л о ч к а стрибнула з дерева. П і р а т подав їй руку.

Куди нам?

Б і л о ч к а
Впрост, крізь очерет!

П і р а т
Давай-но лапку, довговухий!

З а й ч и к
Ні, я помчуся наперед!

Зайчик відскочив і хутко побіг у вказаному Білочкою напрямку. П і р а т і Б і л о ч к а поспішають за ним услід.

П і р а т і Б і л о ч к а

Скоріше! В лисяче кубло
ми швидко знайдем шлях,
щоб більш розбою не було,
не гинув мирний птах!
На поміч друзям та братам
ми сміливо йдемо
і панувати хижакам
нізащо не дамо!

(З а в і с а)

Картина третя

В іншому місці того ж лісу, біля струмка під дубком, примостилася Лисиччина хатка. Л и с и ц я в розбійницькому одязі, в крислатому капелюсі з півнячим пером, з ножом біля пояса, вийшла з хатки і стала роздратовано походжати взад-вперед по двору.

Л и с и ц я

Сорока щойно принесла
мені від кума вість,
що здобич бажана прийшла
сама до наших місць:
що Півник з Курочкою десь
тут бродять... Так-то так,
але сьогодні в лісі пес,
що нас ловить мастак!
І через те з свого двора
боюсь я виткнуть ніс,
хоча давно мені пора
піймати тих гульвіс...

Раптом вона щось почула, прислухалась, вдивилася в лісову гущавину і дуже зраділа.

Хтось ніби йде?.. Вони!.. Ха-ха!

Ну що ж, мені щастить!
На те Лисичка не плоха,
щоб Півня обдурить!

Лисиця швидко наділа поверх розбійницького одягу широкий білий фартушок, скинула капелюха і запнулася білосніжною хустинкою. Одразу набравши вигляду доброчесної господарки, вона оглянула себе в дзеркальце і, хитро підморгнувши, сховалася в хатці. Увійшли П і в н и к та К у р о ч к а.

П і в н и к

Ну от, ти бідкалася марно,
що ми зайшли в страшенну глуш, —
а тут, бач, хатка дуже гарна!
Постукаю!

К у р о ч к а

Ой, ні! Не руш!..
Бо, може, й тут сердиті звірі
на нас нагрімають, як ті...

П і в н и к

Всього боятися без міри
не можна у своїм житті!

К у р о ч к а знесило сіла на краєчок ґанку, а П і в н и к рішуче зійшов на ґанок і постукав у двері. Двері одразу відчинилися, і з хатки вийшла Л и с и ц я, ласкава й привітна, з солоденькою усмішкою.

Л и с и ц я

Ах, прошу, прошу, любі гості!
Прийміть вітаннячко моє!
Чому ж ти сіла на помості,
коли у хаті місце є?
Заходьте, відпочиньте трішки...
Напевно, здалека йдете?
У вас болять, я бачу, ніжки,
а в мене є м'якенькі ліжка,
смачне насіння та горішки —
то й поїсте, і заснете...

К у р о ч к а зраділо схопилася з місця. З-за кущів, ніким не помічена, визирнула С о р о к а — і зникла.

К у р о ч к а

Ах, ах, спасибі! Дуже рада
у вас побути...

П і в н и к (спиняє її)

Що це ти?!
Ми лиш попросимо поради,

бо треба швидше далі йти!

К у р о ч к а

Я так стомилась! Хоч хвилинку
спочити б!..

Л и с и ц я

Я благаю вас!
Невже ж не можна у хатинку
зайти хоч на недовгий час?

П і в н и к

Ні, дякуємо! Тільки слово
від вас почуть я був би рад:
чи десь у лісі випадково
вам не стрічався пес Пірат?

Л и с и ц я

Як? Пес Пірат? Та це ж мій родич!
Його знайду я жартома!..
А ви заходьте до господи,
чого ж вам бігати дарма?
Та не вагайтесь! Прошу, прошу,
давайте ваші рюкзаки!..

(Забирає у Курочки рюкзак і допомагає їй зійти на сходи.)

Є в мене яблучка хороші,
млинці й гарячі пиріжки...

К у р о ч к а

Ах, ах, яка ж ви люба й мила!
Ходім же, Півнику!

П і в н и к (вагаючись)

Ну що ж...
Звичайно, Курочка стомилась...
Признатись, й я стомивсь також!
Коли така вже ваша ласка
самій знайти Пірата-пса...

К у р о ч к а (заходячи до хатки)
Хатинка ваша — просто казка!
Така затишність і краса!..

П і в н и к услід за К у р о ч к о ю зайшов до хати. Лисиця, хитро посміхнувшись і ласо облизнувшись, пішла за ними. В цей час з лісу вибіг захеканий З а й ч и к і зразу ж приховався за кущик, прислухаючись — що тут діється. З хати вийшла Л и с и ц я і спинилася на порозі.

Л и с и ц я
До столу, Курочко, сідай-но!
Влаштовуйсь, Півничку, і ти!
Я вас покину, щоб негайно
сюди Пірата привести...

Лисиця зачинила за собою двері, дістала великий замок і обережно, щоб не грюкнути, навісила його на двері й замкнула. Потім зловтішно посміхнулася і стала скидати з себе фартушок і хустинку.

Хай наїдаються дурні
та виспляться як слід
і будуть ситі та смачні
на завтрашній обід!
А зараз — скину фартушок
і... на пташиний двір!
Невже ж поїсть усіх качок
отой жаднюга — Тхір?!
Він хоче, щоб усе — йому...
Та ні! — дурних нема!
Нехай мене, свою куму,
в компанію прийма!..
Знайду я стежку потайну
через байрак та бір
і пса Пірата обмину
та ще до ночі прослизну
на той пташиний двір!..

Скинувши фартушок та хустинку, Лисиця напнула капелюха з півнячим пером, узяла торбу на плече, прислухалася — що там у хаті, і навшпиньках побігла з двору. Коли вона зникла, з-за кущів вискочив З а й ч и к.

З а й ч и к

Ура, ура! Я все підслухав!

Вона не встигла з'їсти їх!..

Я так спішив, я біг щодуху,
не чувши під собою ніг.

Я й через річечку глибоку
перемахнув одним стрибком!..

Негарно, може, з мого боку,
що я покинув Білку з псом?

Та я боявся!.. Добре Білці:
вона хоч зблизька, хоч здаля

сидить собі вгорі на гілці

і з псом, як з рівним, розмовля!

Зате сюди прибіг я швидко

і все підслухав! (Стукає у віконце)

Друзі, гей!

Чи ви поснули? Вас не видно!

Та підійдіть же до дверей,
прокиньтесь!

У віконце виглянула К у р о ч к а.

К у р о ч к а

Півнику, послухай —

нас кличуть з двору... Глянь лишень,
це ж той сердитий довговухий,
що нас прогнав сьогодні вдень!

У віконці з'явився П і в н и к.

П і в н и к (сухо)

Ну що таке? Яка там справа?

З а й ч и к

Вам треба звідсіля втекти!

П і в н и к

Чому ж? Гостинна та ласкава
хазяйка тут, не те, що ти!

З а й ч и к

Ні, ні! Вона сердита, хижа!

К у р о ч к а
Яка брехня!

П і в н и к (суворо)
Це — наговір.
Вона дала нам добру їжу
й побігла...

З а й ч и к
...на пташиний двір!

П і в н и к
А от і ні! Вона побігла,
щоб друга нашого знайти.
Невже ж це я такий невіглас —
повірю в те, що кажеш ти?!
Я бачу, зовсім нас прогнати
надумав ти із ваших місць...

З а й ч и к (у розпачі)
Ах!.. Як тебе переконати,
що вас Лисиця завтра з'їсть!

К у р о ч к а (злякано)
Яка Лисиця?

П і в н и к
Годі, годі!
Лисиці тут не бачив я.

З а й ч и к
А хто ж хазяйка в цій господі?!
Лисиця — це ж її ім'я!

П і в н и к і К у р о ч к а
Не може бути!!!

З а й ч и к
Хитра, спритна,

на всякі вигадки метка...

К у р о ч к а (плаче)

Вона ж була така привітна!

З а й ч и к

Ото ж то й є, вона така!

П і в н и к (зняковіло)

Ще досі я лисиць у вічі

не бачив... Отже, й не збагнув...

К у р о ч к а

Але ж тікати треба швидше!

П і в н и к (торкає двері зсередини)

Ого! А хто ж це нас замкнув?!

З а й ч и к

Нічого! Камінь можна взяти

і збити...

Зайчик схопив камінець, заходився збивати замок, але нічого не виходить!

К у р о ч к а (з віконця)

Лапки вже в крові!..

З а й ч и к

Замок міцненький, що й казати!..

У цю мить прожогом прибігли Б і л о ч к а й П і р а т. Побачивши Півника та Курочку, вони радо сплеснули руками.

Б і л о ч к а

Вони живі?!

П і в н и к і К у р о ч к а

Живі!.. Живі!..

П і р а т (підходить до Зайчика)

Давай свій камінь!

(Одним ударом збиває замок.)

Тільки й діла!..

Двері розчахнулися, з хатки вибігли П і в н и к та К у р о ч к а й кинулися обіймати П і р а т а. Він одбивається, сміючись.

Та годі вам!.. Обоє враз!..

К у р о ч к а
Я так зраділа... так зраділа!.. (Плаче.)

П і р а т
Чого ж ти плачеш? Все гаразд!

П і в н и к
Ні, ще не все! Бо ми ж немарно
тебе шукали: хижий звір
заліз до нашої пташарні!..

З а й ч и к
Лисиччин кум! Жаднюга Тхір!
Вона туди ж побігла: хоче
поїсти разом з ним качок...

П і р а т
Біжімо швидше! Щоб до ночі
обох впіймати на гачок!

П і в н и к
Скоріше!

Б і л о ч к а
День помалу гасне...

П і р а т
За небом стежте: вірний знак —
як тільки зійде місяць ясний,
почне розбій нічний хижак!

Б і л о ч к а і З а й ч и к
Ми з вами теж!

П і в н и к і К у р о ч к а
Звичайно, з нами!

У с і (беруться за руки)
Довіку будемо дружить —
і з будь-якими ворогами
зумієм впоратися вмить!!!

(З а в і с а)

Дія третя

Вже сонце почало схилятися до заходу. Довгі тіні простяглися через двір пташарні. А досі ще нічого не чути було ні про пса Пірата, ні про Півника з Курочкою... Занепокоєні цим І н д и к та Г у с а к ходять туди й сюди по двору, поглядаючи на небо, на сонце. Зі своєї хатки визирнула К а ч к а, стримуючи своїх К а ч е н я т, які пориваються вийти.

К а ч к а
Ну що?

Г у с а к
Пірата все не видно!

І н д и к
І Півня з Курочкою теж!

К а ч к а
А час іде!.. І дуже швидко!

І н д и к
А ти за дітьми краще стеж:
щоб не виходили в цю пору,
ти у хатині їх замкни!

К а ч к а
Ах, ах! Які там в нас запори! —
Відскочать зразу — лиш дмухни...

Г у с а к
Здається, йдуть!

І н д и к (виглянувши за хвіртку)
Ні, це Сорока!

У хвіртку швидко вбігла С о р о к а. Звичайно, знов чутки несе!

С о р о к а

А от і ні! На власне око

сама я бачила усе!..

Це не якісь там небилиці,

а правда: Півник, ваш співак,

і Курочка — вже у Лисиці!

І н д и к і Г у с а к

Як?! У Лисиці?

С о р о к а

Так, так, так!

Вони самі прийшли до неї,

вона їх запросила в дім!..

Вже не втечуть!.. Вона замкне їх!..

Піду та іншим розповім,

яка у мене новина є!

І н д и к

Не новина, а справжнє зло!

Г у с а к

А де Пірат?

С о р о к а

А я не знаю!

Його там зовсім не було...

Ну, я біжу!..

(Зникла за хвірткою.)

І н д и к

Страшна подія!!!

Г у с а к

Загроза збільшена стократ!

К а ч к а

І вже тепер нема надії,

що нас врятує пес Пірат!

І н д и к

Що ж нам робити?

К а ч к а

Ждати смерті!..

Г у с а к

Ні, ні! Так легко не здамось!

І н д и к

Нам треба думать, думать вперто —
ачей надумаємо щось!

Усі замислились. Раптом Гусак підвів голову і запросив уваги.

Г у с а к

О!.. Знаю!..

К а ч к а

Що? Кажи скоріше!

Г у с а к

А от що: візьмемо папір
та пера і таке напишем,
щоб налякався зразу Тхір!

І він пошепки розповів Індикові та Качці — що саме треба написати, щоб налякати
Тхора.

К а ч к а

Ах, ах! Блискуче! Просто диво!
Чудова вигадка яка!..

І н д и к

Недаром вченим та кмітливим
усі вважають Гусака!..

Поки вони так висловлювали своє захоплення, Гусак швиденько збігав до своєї хатки й
виніс звідти великий рулон міцного паперу і такий же великий каламар.

Г у с а к (розстеляє папір)

На цьому аркуші паперу
ми зробим напис...

І н д и к
Тільки де ж
нам взяти пера?
Гусак висмикнув пера з власного крила.

Г у с а к
Ось вам пера!

І н д и к
Ану, за діло! (Всі почали писати.)

Г у с а к
Люди теж
таким пером у давні роки
писали завжди...
(Оглядаючи написане.) Молодці!
Заходь-но, Качко, з того боку —
постав знак оклику в кінці!

Гусак, Індик та Качка підіймають вгору аркуш паперу — на ньому чіткий напис: "Т У Т
З Л І С О Б А К И !"

Г у с а к
Держіть! Я миттю — за гвіздками!..
(Біжить у хату.)

І н д и к
А молоток?

К а ч к а
Де молоток?

І н д и к
Якщо нема, згодиться й камінь!

Гусак повернувся з гвіздками, всі взяли камінці й заходилися прибавати напис до тої
хатки, що посередині.

К а ч к а

Ой, ми побудимо діток!..

Та ось напис вже почеплено, всі відступили від нього на кілька кроків, щоб помилуватися зі своєї праці.

І н д и к (із сумнівом)

Чи буде користь, чи не буде
з цих грізних слів, таких страшних?

Г у с а к

Але ж так завжди роблять люди —
чому б не взяти приклад з них?

І н д и к

Принаймні ми хоч це зуміли
самі зробити до ладу.

К а ч к а (зітхає)

Що ж, на добраніч, друзі милі!

Г у с а к

Ще, може, й пронесе біду!..

Усі зайшли до своїх хаток і позамикали за собою двері. На подвір'ї стало тихо й темно, бо сонце вже сховалося за обрій. Раптом з-за дерев виглянув місяць і яскраво освітив пташиний двір. У ту ж хвилину з пня вийшов Т х і р і оглянувся на всі боки.

Т х і р

Здається, все спокійно й тихо!
Всі сплять — великі та малі...

Підійшов навшпиньках до хатки, прочитав напис і зневажливо посміхнувся.

Ха-ха! Написано для сміху,
немовби тут собаки злі!
Нехай собі цей напис висить,
бо він мені не заважа...
Пора! Зійшов нарешті місяць!
Візьму відмичку та ножа...

Дістав з кишені відмичку, підійшов до дверей однієї з хаток і заходився відмикати двері.
Але він не встиг це зробити — почув, що хтось іде.
Прислухався і відстрибнув од дверей.

Прокляття!.. Грім і блискавиця!..
От-от добрався б до їди,
та хтось іде... (Заглянув за хвіртку.)
Кума Лисиця
чогось припленталась сюди!

Тхір сховався за пень. Увійшла Л и с и ц я, задоволено обдивилася навкруг.

Л и с и ц я
От я й прийшла! Зробила коло
і так заплутала сліди,
що пес нізащо і ніколи
по них не кинеться сюди.
Нехай він десь мене шукає —
хоч під землею й на землі...

Раптом побачила напис. Відскочила до хвіртки.

Ой лихо!.. Це мене лякає!..
Виходить, тут собаки злі?
А я й не знала!.. Що ж робити?
І де мій кум?

Т х і р (виходячи з-за пня)
Ха-ха-ха-ха!
Боїшся ти собак сердитих? —
Тікай-но далі від гріха!

Л и с и ц я
А як же ти? Тікаймо вкупі!

Т х і р
Та де ж собаки?! То брехня!
Нема їх ні в одній халупі!
Я добре чув із свого пня,
як між собою розмовляли
всі мешканці цього двора

й бездарний напис цей чіпляли,
щоб обдурить мене, Тхора!

Лисиця одразу заспокоїлась і підійшла до нього.

Л и с и ц я
Ось воно що! Тоді — за діло!
(Витягає з-за пояса ніж.)

Т х і р
Яке ж то діло?

Л и с и ц я
Тобто як?
Я повечеряти б хотіла,
якщо немає тут собак.

Т х і р (обурено)
А Півень з Куркою?

Л и с и ц я
У мене!
Та то ж на завтра, про запас,
бо на печене й на варене
тут зараз вистачить для нас!

Т х і р
Е ні, кумасю! І не пнися!
Що в цім подвір'ї — все моє.
Іди собі до свого лісу
і їж оте, що вдома є.

Л и с и ц я
Хіба ж отут твоя барлога?
Цей двір не твій!

Т х і р
До часу мій!

Л и с и ц я
Так поділись!

Т х і р
Не дам нічого!

Л и с и ц я
А я сама візьму!..

Т х і р
Не смій!!!

Лисиця кинулась до одної з хаток, але Тхір миттю наздогнав її і схопив за комір.

Л и с и ц я (б'є його торбою по голові)
Ах, скупердяга! Ах, жаднюга!

Т х і р (видирає в неї торбу)
Сама — зажера із зажер!

Л и с и ц я
Про тебе знає вся округа!..

Т х і р
Ось я провчу тебе тепер!!!

Розпочалася бійка! У розпалі бійки обидва впустили свої ножі, розгубили торбу, капелюха, відмичку... Раптом у двір вбігли П і р а т, П і в н и к та К у р о ч к а, Б і л о ч к а і З а й ч и к. Пірат кинувся до Тхора й Лисиці.

П і р а т
Ага! Попалися обое!
Тепер шануйтесть!..

Пірат схопив Тхора за комір, той вирвався. Схопив Лисицю за хвіст — вона теж вирвалась, і обидва хижаки, охоплені жахом, заметушилися по двору, тікаючи від пса.

Л и с и ц я
Ай-ай-ай!
Кумасику, ставай до бою!!!
(Сама тікає в найдальший кут.)

Т х і р
Нема дурних!.. Сама ставай!..

(Ховається за пенъ.)

Пірат кинувся ловити Тхора, Лисицю. Двері й вікна хаток відчинились. І н д и к і Г у с а к вискочили з хат, приєдналися до Півника і Курочки, які галасують, підбадьорюючи пса. Зайчик прожогом кидається вперед і швидко підіймає та забирає з собою розбійницькі ножі, що їх упустили хижаки. Качка злякано виглядає у віконце.

У с і

Отак їх!.. Так!.. Скоріш, Пірате!

Лови Лисицю! Бий Тхора!

Хапай за хвіст!

Б і л о ч к а (кидаючи в хижаків шишки)

Ось нате!.. Нате!..

У с і

Геть хижаків!!!

Лисиця й Тхір кинулись до хвіртки й зникли в лісі. Пірат за ними!

У с і (в захопленні загукали, заплескали в долоні)

Ура!!! Ура!!!

К а ч к а (визирає з дверей)

Що? Перемога?!

П і в н и к

Ку-ку-рі-ку!

Радійте всі! Виходьте з хат!

Від нас загрозу превелику

прогнав наш сміливий Пірат!

К а ч к а з К а ч е н я т а м и вийшли з хатки. Всі дякують Півникові й Курочці, потискують їм руки.

Г у с а к

Спасибі!

І н д и к

Вдячні ми безмірно,

що ви Пірата привели!

К у р о ч к а (вказуючи на Білочку й Зайчика)

А це — знайомтесь — друзі вірні,

що в лісі нам допомогли!

Усі обернулися до Білочки й Зайчика.

Г у с а к

Спасибі й вам!

І н д и к

Ми раді дуже

усім, хто хоче в мирі жить.

Б і л о ч к а

А ми з птахами в лісі дружим

і з вами будемо дружить!

Тут усі стали обіймати Білочку й Зайчика, потискувати їм руки. Каченята з веселим галасом застрибали навколо. Раптом у двір вбігла С о р о к а.

С о р о к а

Що тут таке? Бенкет? Весілля?

А я й не знала новину!

Чому ж мене не запросили?

Б і л о ч к а (сплескує руками)

Яке нахабство! Ну і ну!..

З а й ч и к

Не вірте цій хвостатій птиці!

Женіть її з свого двора!

Б і л о ч к а

Оця Сорока до Лисиці

носила звістки від Тхора!

Усі з обуренням оточують Сороку. Вона крутиться, вертиться, виправдовується.

С о р о к а

Мене просили —

я й носила!

Що скажуть — те й перекажу...

К у р о ч к а
Так ось яка ти,
язиката!

С о р о к а
Адже ж на пошті я служу...

Г у с а к
Такий поштар нам не годиться,
що носить звістки від тхорів,
та ще й до кого? — до Лисиці!
Ми знайдем інших поштарів!

І н д и к
Безтямна ти навдивовижу!
Хіба ж не знала ти ніяк,
що Тхір — тварина люта, хижа
і що Лисиця — теж хижак:

П і в н и к
І ти погодилась охоче
цим хижим нелюдам служити?!

К у р о ч к а
А після цього з нами хочеш
справляти свято і дружити?!

С о р о к а (плаче)
Я більш не буду!..

Г у с а к
Як не кайся,
але довір'я більш не жди!

П і в н и к
І наперед не потикайся
до цього двору!

У с і
Геть іди!!!

Сороку вигнали з двору. Вона пішла з плачем геть, а всі обурено дивляться їй услід і ніяк не можуть заспокоїтись.

І н д и к

До ворогів носила звістки!..

Г у с а к

Безглуздя — найстрашніша з вад!

К а ч к а

Яка противна крутихвістка!..

К у р о ч к а (глянувши за хвіртку, радо)

А ось Пірат!

П і в н и к

Біжить назад!!!

У двір вбігає П і р а т, розмахуючи лисячим хвостом. Усі кидаються до нього.

П і р а т

Ну, все!.. Прогнав їх через нетрі

на той бік річки, через міст,

за кільканадцять кілометрів!

Ще й одірвав Лисиці хвіст!

Тепер ніколи вже довіку

вони не сунуться сюди!

У с і

Пірату слава!!!

П і в н и к

Ку-ку-рі-ку!

От ми й позбулися біди!

Усі збираються в коло.

І н д и к

Тепер постійно

жить спокійно

ми будем в нашому дворі.

К а ч к а

І зможуть діти
скрізь ходити
аж до вечірньої зорі.

Б і л о ч к а і З а й ч и к
А в лісі, в полі,
в дружнім колі
хороших лісових звірят
всі будуть знати,
як прогнати
злих ворогів зумів Пірат!

Г у с а к
Як славний Півник,
наш мандрівник,
щоб з лихом впоратись страшним,
в путь невідому
рушив з дому
і вірна Курочка за ним!

П і р а т
І як цей Зайчик –
Побігайчик
переборов свій давній страх,
коли дізнався,
що попався,
в лисичу пастку мирний птах!

К у р о ч к а
Хижак зубатий,
ворог клятий
вже не підступиться до нас!

У с і
Бо нас багато!
Брат за брата
стояти будем повсякчас!

П і в н и к
Вже не повірим

хитрим звірам
і в пастку не попадемо!

У с і
А добрим звірам,
друзям щирим
з привітом руки подамо!

Усі побралися за руки й почали танок у веселому колі. Надходить світанок нового дня.

(З а в і с а)